

PODPŮRNÝ MATERIÁL PRO MUNICIPIALITY KE ZŘÍZENÍ DĚTSKÉ SKUPINY V OBCI

Zpracováno v rámci projektu *Podpora implementace dětských skupin*,
CZ.03.1.51/0.0/0.0/15_009/0002266, 2022

Aktualizováno v rámci projektu *Podpora a zvyšování kvality služeb v oblasti péče
a sladování pracovního a rodinného života*, CZ.03.01.02/00/22_013/0000257, 2025

Spolufinancováno
Evropskou unií

#dětskéskupiny

OBSAH

SEZNAM ZKRATEK	3
ÚVOD.....	4
1 DĚTSKÁ SKUPINA – VÝHODA PRO OBEC I RODIČE	5
1.1 Co je dětská skupina	5
1.2 Dětská skupina a legislativa	6
1.3 Hlavní výhody dětských skupin pro rodiče	6
1.4 Hlavní výhody dětských skupin pro obce	6
1.5 Povinnost obce zajistit podmínky pro výchovnou péči o dítě	7
2 PŘÍPRAVA NA BUDOVÁNÍ DĚTSKÉ SKUPINY	9
2.1 Zjištění zájmu o službu péče o dítě v dětské skupině	9
2.2 Stanovení základních parametrů služby	10
2.3 Výběr vhodných prostor v obci	10
2.4 Výběr právní formy poskytovatele	11
2.5 Oprávněná osoba	12
2.6 Schválení záměru vybudování a provozu DS	12
3 FINANCOVÁNÍ	13
3.1 Finanční možnosti.....	13
3.1.1 Národní plán obnovy.....	13
3.1.2 Operační program Zaměstnanost.....	14
3.1.3 Příspěvek na provoz dětských skupin ze státního rozpočtu	14
3.2 Finanční plán	15
4 BUDOVÁNÍ DĚTSKÉ SKUPINY V OBCI – KROK ZA KROKEM	17
4.1 Budování prostor pro DS	17
4.1.1 Vybavení dětské skupiny	17
4.1.2 Žádost o udělení oprávnění k poskytování služby péče o dítě v dětské skupině	17
4.1.3 Stravování.....	18
4.1.4 Pečující osoby	19
4.1.5 Zákonné povinnosti a dokumenty	23
4.2 Kontroly.....	25
ZÁVĚR.....	26
ZDROJE.....	27

SEZNAM ZKRATEK

DS	Dětská skupina
ESF	Evropský sociální fond
HACCP	Systém analýzy rizika a stanovení kritických kontrolních bodů (z anglického Hazard Analysis and Critical Control Points)
HZS	Hasičský záchranný sbor
KHS	Krajská hygienická stanice
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠ	Mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NPO	Národní plán obnovy
OPZ	Operační program Zaměstnanost
OPZ+	Operační program Zaměstnanost Plus
PIDS	Podpora implementace dětských skupin
PVP	Plán výchovy a péče
Sladování	Podpora a zvyšování kvality služeb v oblasti péče a sladování pracovního a rodinného života
SÚIP	Státní úřad inspekce práce
ÚP	Úřad práce ČR

ÚVOD

Milé zájemkyně, milí zájemci o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině (dále jen DS¹),

materiál pro municipality ke zřízení DS v obci krok za krokem byl vytvořen v rámci projektu Podpora implementace dětských skupin. Jednalo se o systémový projekt MPSV, který zajišťoval bezplatnou metodickou podporu a poradenství DS, vzdělávání a tvorbu metodických materiálů. Na tento projekt od roku 2023 navázal projekt Podpora a zvyšování kvality služeb v oblasti péče a sladování pracovního a rodinného života (dále jen projekt Sladování). Od roku 2022 byla podpora zaměřena především na obce a na budování DS v obcích, cílem tohoto materiálu je **přehledně, stručně a jasně** informovat nové zájemce z řad obcí o všem nezbytném, co je nutné znát a na co pamatovat při jejich budování i provozu. K podrobnějšímu vysvětlení jednotlivých částí jsou využity odkazy na metodické materiály, které byly v rámci výše uvedených projektů zpracovány již dříve, nebo které byly vypracovány v rámci odboru rodinné politiky a ochrany práv dětí:

- Metodika pro poskytovatele DS, která podrobně popisuje všechny aspekty budování a provozu dětské skupiny a na kterou se i v tomto materiálu budeme odkazovat,
- Doporučení k odměňování pečujících osob,
- Metodika k dalšímu vzdělávání pečujících osob,
- Metodické materiály na webových stránkách MPSV, které jsou aktualizovány – zejména zde naleznete doporučení k uzavírání smluv, k naplňování standardů kvality péče aj.
- Veškeré podklady najdete na webu MPSV.

<https://www.mpsv.cz/detske-skupiny>

Poradenství a metodickou podporu obcím poskytují metodičky na podporu zřizování dětských skupin. Kontakty jsou uvedeny na webových stránkách MPSV. Než se rozhodnete kontaktovat metodickou podporu, doporučujeme vám prostudovat si zpracované materiály a také se zaměřit na nejčastější odpovědi na dotazy, které se průběžně aktualizují a naleznete je na webových stránkách MPSV.

V rámci projektu byl zpracován také e-learningový kurz a další online vzdělávací aktivity (video, audia).

Věříme, že tento materiál bude přínosný a pomůže vám vyřešit situaci spojenou se zvýšenou poptávkou o služby péče o předškolní děti. Vzhledem k účinnosti novely zákona o DS k 1. 5. 2025 odráží publikace stav legislativy již po novele.

¹ Z důvodu úspornosti bude dále v dokumentu užíváno generické maskulinum.

1 DĚTSKÁ SKUPINA – VÝHODA PRO OBEC I RODIČE

1.1 Co je dětská skupina

DS je kolektivní zařízení péče o děti předškolního věku, spočívá **v pravidelné péči o dítě ve věku od šesti měsíců do zahájení povinné školní docházky** a umožňuje péči v rozsahu nejméně 8 hodin denně (v případě čerpání státního příspěvku na provoz DS). Pro péči o děti mladší 1 roku platí specifické podmínky. Poskytovatel určí věk dětí, pro který je služba určena, ve vnitřních pravidlech, není povinností zajistit péči o celé věkové rozpětí dětí. Služba je neziskovou činností poskytovanou mimo obydlí dítěte v kolektivu dětí a je zaměřena na zajištění potřeb dítěte, na výchovu, rozvoj schopností, kulturních, hygienických a sociálních návyků dítěte.

Poskytovat službu péče o dítě v DS lze **jen na základě platného oprávnění** k poskytování. Oprávnění uděluje Úřad práce ČR. Poskytovatelé jsou uvedeni v **evidenci poskytovatelů**, jedná se o informační systém veřejné správy.

[Otevřená Data MPSV](#)

Poskytovatelem služby péče o dítě v DS může být:

- a) fyzická osoba, jde-li o službu péče o dítě v sousedské dětské skupině,
- b) podnikající fyzická osoba za účelem poskytování služby péče o dítě v dětské skupině svým zaměstnancům a jejich rodinným příslušníkům,
- c) podnikající právnická osoba, je-li služba péče o dítě v dětské skupině poskytována jako doplňková,
- d) nepodnikající právnická osoba, tj. také například obec nebo jím založená/zřízená právnická osoba
- e) stát.

Kapacitu a věkové rozpětí si určuje provozovatel sám podle zájmu rodičů a svých možností, zejména prostorových. **Maximální** počet dětí v DS je **24**, nejčastější počet je však 12 dětí. Pro co největší využití kapacity může poskytovatel nabízet například i docházku jen na některé dopoledne či odpoledne v týdnu (tzv. sdílená místa). O děti ve věku 6–12 měsíců je možné pečovat jen ve skupině maximálně 4 dětí mladších 4 let.

Péči zajišťuje **odborně způsobilý personál** (pečující osoby), zákonem je stanoven jejich **minimální počet** podle kapacity DS a provozovatel je povinen zajistit **jejich další vzdělávání v oblasti péče o dítě** (v rozsahu nejméně 8 hodin za kalendářní rok, z toho alespoň jednou za 2 roky kurz první pomoci zaměřený na dětský věk).

Pro zaručení určité minimální úrovně služeb péče o děti v DS je poskytovatel povinen dodržovat **standards kvality péče**. DS musí mít zpracovaná **vnitřní pravidla a plán výchovy a péče**, podepsané **smlouvy** o poskytování péče **s rodiči** dětí a **vést evidenci dětí**.

Bližší informace naleznete v kapitole 1 a 2 Metodiky pro poskytovatele DS (3. revidované vydání).

1.2 Dětská skupina a legislativa

Podmínky založení a provozu DS stanovuje **zákon č. 247/2014 Sb.**, o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o DS). Dne 1. 5. 2025 vstoupila v účinnost novela zákona o DS.

V závislosti na velikosti DS musí prostory (včetně vybavení) odpovídat příslušným vyhláškám:

- **vyhláška č. 350/2021 Sb.**, o provedení některých ustanovení zákona o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů – **stanovuje provozní podmínky a hygienické požadavky na prostory a provoz DS do 12 dětí** s rozlišením z hlediska vybavení šatny a hygienického zařízení pro skupiny do 4 dětí a s kapacitou 5-12 dětí,
- **vyhláška č. 160/2024 Sb.**, o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých a dětských skupin, která **stanovuje provozní podmínky a hygienické požadavky na prostory a provoz pro DS od 13 do 24 dětí.**

1.3 Hlavní výhody dětských skupin pro rodiče

Díky flexibilitě otevírací doby, která bývá přizpůsobena potřebám rodičů, DS přispívá k lepšímu **sladění pracovního a rodinného života a pomáhá jim s postupným návratem do práce** (rodič může DS využít jen ve dnech, kdy to skutečně potřebuje). V menším kolektivu s více pečujícími osobami lze k dětem přistupovat **individuálně**, což umožňuje péči i o nejmenší děti (již od šesti měsíců), také **adaptace dítěte** je díky rodinnému prostředí a širokému věkovému rozpětí dětí v kolektivu snazší. Služba je **flexibilní, finančně dostupná**, napomáhá **socializaci a rozvoji dítěte**, včetně dětí se specifickými potřebami.

1.4 Hlavní výhody dětských skupin pro obce

DS jsou upraveny **legislativou** a mají **jasně nastavená pravidla**. Je zajištěno jejich stabilní financování, na provoz DS je možné čerpat státní příspěvek pomocí jednoduchého vykazování v elektronické aplikaci. Nárok na příspěvek se stanoví dle obsazenosti kapacitního místa na základě uzavřené smlouvy o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině. Od 1. 5. 2025 je příspěvek na provoz dětské skupiny vyplácen na základě oznámení obsazenosti kapacitních míst, a to zpětně za daný měsíc. Obec se může dle svých možností do provozu a chodu DS zapojit, a to je vhodné zohlednit také při volbě, kdo bude obecní DS zakládat a provozovat. Varianty pro zřízení DS jsou – přímo **obcí**, její **příspěvkovou organizací**, nebo může být zajišťována **ve spolupráci s jiným subjektem** (bližší informace k jednotlivým právním formám naleznete v kapitole 2.4).

Primárním cílem zřízení obecní DS je poskytování péče dětem z dané obce, tj. v místě jejich bydliště, případně pracoviště rodičů. Otevírací doba tak může být flexibilně upravována dle potřeb rodičů – obyvatel obce. Zajištění provozu DS znamená pro

obec také **možnost zřízení nových pracovních míst** a případně i podporu flexibilních forem práce (zaměstnání více pečujících osob na zkrácené úvazky nebo sdílená pracovní místa). Rovněž se ukazuje, že díky této službě se zvýšila **možnost zapojení rodin do místní komunity a dění v obci**. Jedním z hlavních benefitů pro obec je i metodická podpora systémového projektu MPSV. Tím nejdůležitějším benefitem pro obec ale stále zůstává, že vybudování DS (zejména s kapacitou do 12 dětí) bývá poměrně **jednoduché a rychlé**.

1.5 Povinnost obce zajistit podmínky pro výchovnou péči o dítě

Novelou zákona o DS je ukotvena nová povinnost obce zajistit výchovnou péči o dítě od třetích narozenin do 31. srpna, tj. povinnost předcházející povinnosti obce podle školského zákona. Účinnost ustanovení je 1. 1. 2026, vzhledem k tomu, že je vázána na nepřijetí dítěte do mateřské školy v termínu dle školského zákona, projeví se poprvé po zápisech do MŠ, které se budou konat mezi 15. 3. a 15. 4. 2026.

Kterého dítěte a rodiče se povinnost týká (příklad pro první rok účinnosti dle novely):

- Stejně jako ve školském zákoně, tj. trvalý pobyt v obci, cizinci pobyt v obci.
- Dítě narozené 1. 9. 2023 a později (návazně přijetí do MŠ k 1. 9. 2027. Děti narozené do 31. 8. 2023 mají být přijaty do MŠ již ve školním roce 2026/2027).
- Dítě má doklad k očkování dle § 50 zákona o ochraně veřejného zdraví.
- Rodič má vazbu na trh práce dle zákona o DS.

Průběh a podmínky (příklad pro první rok účinnosti dle novely):

- Rodič podá v termínu (jaro 2026) žádost o přijetí do spádové MŠ.
- Dítě není přijato do spádové MŠ.
- Do 30 dnů ode dne doručení rozhodnutí o nepřijetí do MŠ rodič podá žádost na obec.
- Rodič prokáže očkování a vazbu na trh práce ke dni vzniku povinnosti (3. narozeniny dítěte).
- V případě finančního plnění rodič sám zajistil právně regulovanou formu péče a doložil skutečně vynaložené náklady na péči.
- Obec rozhodne o způsobu splnění své povinnosti nejpozději 60 dnů před třetími narozeninami dítěte.
- Odvolání je nepřípustné. Obec zamítne jen zjevně právně nepřípustnou žádost.
- Rodič si dle zákona mezi možnostmi nevybírá, obec rozhoduje o způsobu splnění své povinnosti.
- Plnění nad rámec povinnosti je možné: např. přijetí dítěte dříve než ke dni 3. narozenin, úhrada vyšší, než je max. povinnost, výběr rodiče mezi možnostmi.

Obec povinnost zajistí primárně dle školského zákona, tj. dítě bude přijato do spádové MŠ. Dítě mladší 3 let k počátku školního roku nemá na přijetí právní nárok, ale od dvou let může být přijato i v průběhu školního roku.

Pokud dítě není přijato do spádové mateřské školy, jsou následující možnosti:

1. místo v DS:
 - poskytovatelem je obec
 - poskytovatelem je obcí založená/zřízená právnická osoba (např. MŠ, Svazek obcí, Společenství obcí, MAS)
 - nebo jiný poskytovatel ve spádovém obvodu MŠ, do které dítě nebylo přijato
2. se souhlasem rodiče
 - místo v MŠ mimo spádový obvod MŠ
 - místo v DS jiného poskytovatele mimo spádový obvod MŠ
3. finanční náhrada:
 - prokazatelné náklady maximálně do výše stropu úhrady dle zákona o DS, tj. cca 1/3 minimální měsíční mzdy, přepočet na denní výši. Výpočet je složitější, k dispozici je „kalkulačka“.

Kalkulačka úhrady rodiče

Účelem ustanovení je zajistit rodiči místo v předškolním zařízení ke dni 3. narozenin dítěte. Nesouhlas rodiče by měl být důvodný. Pokud by rodič nesouhlasil s místem zajištěným obcí a následně požadoval finanční kompenzaci ve stejném předškolním zařízení, jednalo by se o účelové jednání a zneužití.

2 PŘÍPRAVA NA BUDOVÁNÍ DĚTSKÉ SKUPINY

Role DS může být v návaznosti na aktuální situaci v obci různá:

- v malé obci může DS zajišťovat **péči o děti předškolního věku místo MŠ²**, která v obci není, např. z důvodu předpokládaného nenaplnění její kapacity, a pokud není možné zajistit předškolní vzdělávání v mateřské škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí (velikost DS je možné přizpůsobit potřebám a možnostem obce) – v těchto případech obce obvykle provozují DS o kapacitě 6–12 dětí,
- obce, kde MŠ je, často zřizují DS pro zajištění péče o děti **ve věku 2–3 roky** (před jejich nástupem do MŠ), a tím vhodně kombinují nabídku služeb péče o děti,
- s ohledem na **demografický vývoj a aktuální situaci v obci** je DS rovněž skvělým řešením v případě nutnosti zajištění péče o děti, které z důvodu naplnění kapacity nemohou být přijaty do MŠ (zejména děti mladší 3 let). DS může dobře tuto poptávku doplnit a vzhledem k tomu, že není požadována udržitelnost provozu DS (s výjimkou vybudování DS v rámci finanční podpory z **NPO**), je možné provoz DS následně kdykoliv ukončit. V případě vybudování prostor pro dětskou skupinu z investiční dotace z NPO je doba udržitelnosti stanovena na 10 let, přičemž prvních 5 let udržitelnosti má příjemce dotace v nemovitosti, na jejíž nákup, výstavbu/rekonstrukci mu byla poskytnuta podpora z NPO, povinnost provozovat nově vybudovanou dětskou skupinu a v následujících 5 letech je možné účel využití nemovitosti nebo její části po schválení poskytovatelem dotace změnit na jiný typ služby, která slouží občanům.

DS v obci může být pro její obyvatele také **jednou z alternativ při výběru předškolního zařízení**, protože DS zajišťují zejména péči o děti mladší 3 let, obohacují však nabídku služeb péče i dětem jiného předškolního věku. DS může také pokrýt požadavky na zajištění péče o předškolní děti **nejen místních občanů, ale i občanů z okolních obcí, včetně spolupráce v rámci Svazku obcí nebo Společenství obcí**.

2.1 Zjištění zájmu o službu péče o dítě v dětské skupině

Pro zjištění zájmu o zřízení DS je vždy klíčová **spolupráce obce, rodičů a zástupců MŠ** (pokud v obci je). Ze zkušenosti víme, že poptávka služby péče o děti vzejde často buď přímo od rodičů bydlících v obci nebo od zástupců neziskových organizací, které v obci provozují služby pro rodinu. V poslední době jsou však často iniciátory vzniku DS také zástupci obce, kteří si potřebu vybudování zařízení péče o děti v obci uvědomují a měli možnost se s DS seznámit v jiné obci. Situace možného zvažování založení DS lze i podle počtu neúspěšných žádostí o přijetí do MŠ ve dané lokalitě s ohledem i na demografický vývoj v dalších letech. Rovněž je pravděpodobné, že zástupci obcí svou komunitu dobře znají a vědí, že poptávka po podobných službách převyšuje nabídku. Pokud ne, je vhodné vyvolat veřejnou diskusi, zapojit místní partnery a záměr vybudovat DS v obci s nimi podrobně probrat.

² V § 179 školského zákona je uvedena povinnost obce zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání dětí, zajištěním péče o dítě v dětské skupině není tato povinnost obce zajištěna.

2.2 Stanovení základních parametrů služby

V rámci zjištění zájmu o zřízení DS je nutné myslet i na kapacitu budoucí DS. Situaci může ovlivnit několik faktorů:

- demografický vývoj v obci,
- aktuální situace a specifika obce,
- budoucí projektové záměry (např. plán na vybudování MŠ, případně rozšíření kapacity MŠ o třídu pro dvouleté děti),
- zaměření a role DS
- spádovost (např. zda budou mít o službu péče o dítě v DS zájem i rodiče z okolních obcí),
- zájem místních zaměstnavatelů nabídnout tuto službu svým zaměstnancům.

Vhodné je si také dobře promyslet propagaci a celkový marketing projektu. Pokud o DS nebude veřejnost informována, nemůže ji využít. Často se také stává, že se větší zájem o služby péče o nejmenší děti projeví až poté, co se služba zavede a dobře funguje. Počáteční nezájem či opatrnost rodičů se může v dalším období (většinou po několika měsících) změnit a po získání zkušeností může být zájem daleko vyšší, než byl deklarován v přípravné fázi budování DS.

Také s ohledem na zkrácení doby čerpání rodičovského příspěvku na 3 roky lze očekávat větší zájem rodičů o přijetí dítěte do předškolního zařízení již ke dni třetích narozenin nebo i dříve.

2.3 Výběr vhodných prostor v obci

Na základě zvolené kapacity a možností obce je důležité dobře vybrat vhodné prostory. V této fázi je nutné již prostudovat legislativu – stanovená maximální kapacita DS ovlivňuje požadavky na zařízení a provoz DS z hlediska **hygienických i požárních** předpisů.

Otázka vhodných prostor je klíčová, důležité je dobře promyslet, jestli vás přeměna prostor nebude stát příliš velké úsilí, mnoho peněz a jestli vůbec v daném místě může takováto služba být. Je třeba se dobře seznámit s požadavky na prostory dle příslušných vyhlášek. Obrátit se můžete také na KHS, osobu s autorizací pro požární bezpečnost staveb či HZS a stavební úřad – se kterými doporučujeme být v kontaktu od samého začátku. Možné je, že bude potřebné provést změnu v účelu užívání části stavby, ve které má být provoz DS umístěn, nebo zjistíte, že dané prostory nevyhovují vůbec.

Základní požadavek na prostory je, že musí být vhodné a bezpečné pro děti předškolního věku, včetně dětí mladších 3 let. DS může být provozována v místnostech, které splňují technické požadavky na stavby kladené stavebními předpisy na **byt, obytnou nebo pobytovou místnost** (§ 14 zákona o DS) a splňují hygienické požadavky úměrné počtu dětí v DS (§ 15 zákona o DS). Požadavky na prostory a další parametry jsou v příslušných vyhláškách definovány odlišně pro DS s kapacitou do 12 dětí (**vyhláška č. 350/2021 Sb.**) a s kapacitou od 13 do 24 dětí

(**vyhláška č. 160/2024 Sb.**). Další požadavky na prostory vyplývají také ze stavebních předpisů, tj. **vyhlášky č. 23/2008 Sb.**, o technických podmínkách požární ochrany staveb, důležité kritérium je např. umístění nejvýše ve druhém nadzemním podlaží.

Bližší informace naleznete v kapitole 3.2 Metodiky pro poskytovatele DS (3. revidované vydání).

2.4 Výběr právní formy poskytovatele

Kdo může být poskytovatelem služby péče o dítě v DS, upravuje § 3 zákona o DS. Při výběru nejvhodnější varianty je potřeba vzít do úvahy i návaznost na financování – při rozhodování může totiž hrát roli fakt, zda na budování DS využije obec některý z investičních dotačních programů. V tom případě je nutné respektovat podmínky pro čerpání dané výzvy, např. vlastnictví objektu či prostor.

Možnosti volby poskytovatele péče o děti v DS v obci:

- **Obec jako poskytovatel** zodpovídá za všechny náležitosti vztahující se k budování i provozu DS a má kontrolu nad celkovým chodem zařízení (personál DS, zaměření, výše úhrady od rodičů, spolupráce s rodiči i zajištění případných dalších volnočasových akcí v obci aj.). Obec může čerpat finanční podporu na vybudování DS a má jistotu stabilního financování provozu DS v podobě státního příspěvku. Pro tyto účely může být DS organizační složkou obce. Organizační složka vzniká (a zaniká) rozhodnutím zastupitelstva a o vzniku organizační složky vydá zřizovatel zřizovací listinu, jejíž náležitosti jsou předepsány zákonem³. Organizační složka obce není samostatnou právnickou osobou, poskytovatelem je obec. Organizační složka hospodáří jménem svého zřizovatele a není účetní jednotkou, rozpočet organizační složky je součástí rozpočtu jejího zřizovatele. Pracovníci organizační složky jsou zaměstnanci zřizovatele, ten rovněž jmenuje vedoucího organizační složky a určí jeho práva a povinnosti. Bližší informace o financování DS viz kapitola 3.
- Poskytovatelem péče o dítě v DS může být rovněž **právnícká osoba založená nebo zřízená územním samosprávným celkem, tedy např. příspěvková organizace obce**, včetně MŠ. Tato možnost je vhodná zejména v situaci předpokládané úzké spolupráce DS a MŠ, výhodou je předání kompetencí na osoby, které mají např. větší zkušenosti v rámci fungování předškolních zařízení (volba vhodného personálu, zajištění chodu zařízení, vytváření vnitřních pravidel a plánu výchovy a péče aj.). Výhodou je rovněž v případě, kdy kapacita MŠ v obci není dostatečná a ze strany rodičů je zájem o umístění mladších dětí. Obec může zřizovat příspěvkové organizace jako právnické osoby, které zpravidla ve své činnosti nevytvářejí zisk, zřizovatel vydá o vzniku příspěvkové organizace zřizovací listinu, která musí obsahovat náležitosti dle zákona⁴. Je-li poskytovatelem příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem, příspěvek na provoz DS se poskytuje přímo příspěvkové organizaci, mimo finanční vztahy stanovené zřizovatelem. Za právnickou osobu založenou/zřízenou obcí lze považovat i Svazek obcí nebo Společenství obcí.

³ ust. § 24 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

⁴ ust. § 27 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

- Další možností je spolupráce obce s dalším subjektem, např. **neziskovou organizací**, která pomáhá svou činností zajistit nedostatečné kapacity předškolních zařízení v obci. V tomto případě veškeré povinnosti spadají přímo do kompetencí poskytovatele této služby. Obec může nabídnout svou podporu nebo může rovněž ze svého rozpočtu přispívat na provoz DS. Tato varianta je vhodná v situaci, kdy v obci již podobná organizace funguje a s obcí dobře spolupracuje a potřeba navýšení kapacity zařízení péče o děti je jen malá či přechodná. Jistým omezením na druhou stranu může být omezený vliv na provoz DS, včetně dohledu nad kvalitou tohoto zařízení, personálním zajištěním atd, pokud podmínky nevyplynou z smluvního ujednání v souvislosti s poskytnutím finančních prostředků na provoz. Riziko rovněž spočívá v případném nenadálém zrušení této služby. Z hlediska povinnosti obce zajistit podmínky pro výchovnou péči o dítě musí být DS provozovaná jiným subjektem ve spádovém obvodu MŠ, do které dítě nebylo přijato.

Při výběru poskytovatele hrají roli zejména tyto faktory:

- možnosti pro splnění povinnosti obce zajistit výchovnou péči o dítě od dosažení 3. roku věku,
- povinnosti vyplývající z investičních dotací (v případě projektů finančně podpořených z NPO) (udržitelnost, podmínky veřejné podpory apod),
- strategické rozhodnutí obce týkající se budoucího využití prostor DS (např. v případě záměru obce prostory DS využít pro provoz MŠ apod),
- míra kontroly nad nastavením základních parametrů provozu DS (kritéria přijímání dětí včetně věku a místa pobytu, provozní doba, výše úhrady od rodičů, výběr pečujících osob, aktivity mimo provozní dobu DS, apod),
- finanční management (např. stanovení rozpočtu a cash flow, včetně případného dofinancování provozu DS, odměňování pečujících osob, náklady na provozní a pomocný personál, apod),
- status a stabilita DS (jak je DS občany vnímána, když ji provozuje obec, MŠ nebo jiný subjekt apod).

2.5 Oprávněná osoba

V rámci provozu DS je možné určit osobu, která bude poskytovatele zastupovat a **bude oprávněná jednat jménem poskytovatele**. Pokud je touto osobou někdo jiný než statutární zástupce, je nutná **plná moc**, kde bude definován zejména rozsah činností. Tato oprávněná osoba bude mít v souladu s plnou mocí na starost vše spojené se zajištěním a provozováním DS – často oprávněnou osobou bývá vedoucí DS.

2.6 Schválení záměru vybudování a provozu DS

Se záměrem vybudovat a provozovat DS by se co nejdříve měli seznámit všichni zástupci obce – zastupitelstvo, rada či další relevantní orgány obce.

3 FINANCOVÁNÍ

Jednou z priorit MPSV je zajištění dostatečného počtu míst pro děti v předškolním věku, finanční i místní dostupnost a zvýšení kvality poskytovaných služeb. Z toho důvodu MPSV poskytuje finanční prostředky k možnému využití při budování dětských skupin, podpora následného provozu DS je zajištěna prostřednictvím stabilního systému financování administrovaným Úřadem práce ČR.

3.1 Finanční možnosti

Pro aktuální možnosti čerpání finančních prostředků doporučujeme sledovat webové stránky ESF ČR, kde je k dispozici průvodce možnostmi financování dětských skupin.

[FINANCOVÁNÍ PÉČE O DĚTI - www.esfcr.cz](http://www.esfcr.cz)

Průvodce vám pomůže zorientovat se **ve všech možnostech financování nových i stávajících zařízení**. Informace jsou průběžně aktualizovány a naleznete zde i přehledné srovnání výzev na podporu DS.

3.1.1 Národní plán obnovy

V rámci implementace NPO na zvýšení kapacity zařízení péče o děti bylo vyhlášeno několik výzev. Výzvy byly zaměřeny na budování kapacit DS, mezi podporované aktivity patřily zejména **výstavba a rekonstrukce budov i venkovních prostor a nákup nemovitostí včetně pozemků**. Podporovány byly **investiční** projekty, forma vyplácení dotace byla na základě reálného vykazování (vyplácení dotace v režimu „ex post“). Vzhledem k objemu finančních prostředků a dalším podmínkám byla tedy tato forma budování DS vhodná pro žadatele se zkušenostmi s investičními projekty. U všech investičních projektů z NPO je požadována udržitelnost. Více informací je uvedeno přímo v jednotlivých výzvách.

[Uzavřené výzvy | MPSV](#)

Veškeré informace o programu podpory NPO najdete na webu MPSV, nebo nás kontaktujte na e-mailové adrese: npo.detskeskupiny@mpsv.cz.

[Národní plán obnovy | MPSV](#)

3.1.2 Operační program Zaměstnanost

MPSV vyhlašuje výzvy v rámci Operačního programu Zaměstnanost Plus, které jsou zaměřené na vytvoření kapacit nových DS. Výzvy podporují budování a provoz DS (obvykle na dobu 12 měsíců). Způsob vykazování je formou jednotkového financování, vypláceny jsou zálohové platby, finance na budování jsou určeny zejména na **neinvestiční náklady**. Tyto výzvy jsou vhodné pro žadatele, kteří mají k dispozici vhodné prostory bez nutnosti velkých investičních nákladů a chtějí brzy zahájit provoz DS.

V těchto výzvách se částka podpory řídí podle smluv s rodiči (obdobně jako u příspěvku na provoz DS ze státního rozpočtu).

Bližší informace viz webové stránky ESF ČR.

[Přehled výzev - www.esfcr.cz](http://www.esfcr.cz)

3.1.3 Příspěvek na provoz dětských skupin ze státního rozpočtu

Příspěvek představuje **dlouhodobou stabilní finanční podporu DS ze strany státu**. Podílí se na financování běžných výdajů, které souvisejí s poskytováním služby, tedy mzdových nákladů, nákladů na povinné další vzdělávání pečujících osob, nákladů na stravu a dalších provozních nákladů.

Výše příspěvku je dána normativy na provoz a normativy na stravu, které vychází ze školských normativů na dítě v soukromé MŠ s celodenním provozem (neinvestiční výdaje) a na dítě stravované ve školní jídelně – výdejně, jde-li o dítě soukromé MŠ⁵. Roční školské normativy jsou převedeny na denní normativy pro DS za účelem podpory flexibility služby a zveřejňovány do 31. ledna na webu MPSV. Na obsazené kapacitní místo dítětem ve věku od šesti měsíců do 31. srpna po dosažení tří let (tj. dítětem mladší věkové kategorie) náleží 1,7násobek školského normativu. Na obsazené kapacitní místo dítětem od 1. září po dosažení tří let věku do zahájení povinné školní docházky (tj. dítětem starší věkové kategorie) náleží stejná výše normativu jako v soukromém školství.

Nárok na příspěvek mají všichni poskytovatelé zapsaní v evidenci, kteří mají oprávnění k poskytování služby péče o dítě v DS. Výjimkou jsou organizační složky státu a státní příspěvkové organizace.

O příspěvek je možné žádat v průběhu roku. Od 1. 5. 2025 je příspěvek na provoz dětské skupiny vyplácen na základě oznámení obsazenosti kapacitních míst, a to zpětně za daný měsíc. Veškeré úkony související s příspěvkem jsou řešeny skrze elektronickou aplikaci.

<https://dsaplikace.mpsv.cz/detskeskupiny>

⁵ dle zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů

Harmonogram:

- Podání žádosti o příspěvek.
- Vyplnění povinných údajů ze smluv s rodiči o poskytování služby – aktualizace pro další období kdykoli v průběhu roku (pokud dojde k jejich změně).
- Podání oznámení **obsazenosti** – za každý měsíc, kdy je příspěvek čerpán, **vždy do 5. dne následujícího⁶ měsíce**.
- Oznámení obsazenosti kapacitních míst se považuje za žádost o výplatu příspěvku za uplynulý kalendářní měsíc a příspěvek na provoz dětské skupiny je vyplacen do 30 dnů od vydání rozhodnutí.

3.2 Finanční plán

Založení a provozování DS v sobě nese určitou strukturu příjmů a výdajů. Je důležité si předem vytvořit rozpočet, ideálně celý finanční plán. Ten vám pomůže si ujasnit, za jakou cenu budete službu nabízet, abyste pokryli všechny své výdaje.

Zpočátku je obvykle nutné také počítat s jednorázovou investicí do stavebních úprav vybraných prostor tak, aby splňovaly hygienické, požární a jiné požadavky.

Příjmy se pak skládají většinou z několika složek – **úhrada nákladů od rodičů** („školkovné“), **příspěvek na provoz DS ze státního rozpočtu** (nebo případně dotace na provoz DS) a **dofinancování z vlastních zdrojů** poskytovatele, vyloučeny nejsou ani jiné možnosti financování, včetně dotací, darů apod. Důležité je, že jeden výdaj nesmí být nikdy hrazen více zdroji. Povinností je také vedení účetních záznamů týkajících se poskytování služby odděleně od případných ostatních účetních záznamů.

Zákon o DS stanovuje, že službu lze poskytovat **bezúplatně, s částečnou nebo plnou úhradou** rodiče. Jako poskytovatel musíte stanovit kritéria, podle kterých se určí konkrétní výše úhrady nákladů. V případě DS se **neuplatní** osvobození od úplaty v případě, že rodič prokáže některou ze skutečností, např. že pobírá přídavek na dítě, jak stanoví ust. § 6 vyhlášky o předškolním vzdělávání. Poskytovatel stanoví kritéria pro úhradu dle skutečných výdajů na službu, je v jeho kompetenci rozhodnout o případném stanovení obdobných kritérií jako je tomu v MŠ zřízených státem, krajem, obcí, svazkem obcí a dofinancovat službu z jiných zdrojů.

Úhrada rodiče u dětí mladší věkové kategorie:

U dětí do 31. 8. po třetích narozeninách je výše úhrady rodiče omezena v případech, kdy dítě obsazuje kapacitní místo v dětské skupině dle smlouvy pro účely státního příspěvku na provoz dětské skupiny. Vzhledem k tomu, že každý poskytovatel je ve specifické situaci, má např. různou výši nájmu, není zákonem stanovena fixní výše úhrady rodiče, ale horní limit. Způsob výpočtu horního limitu úhrady vychází z 1/3měsíční minimální mzdy. Přepočet probíhá podobně jako u příspěvku (stanoví se denní výše a její polovina v případě obsazení kapacitního místa půl dne během provozního dne). Poskytovatel nemusí stanovit úhradu v denní výši a přepočítávat dle

⁶ V případě, že 5. den připadá na den pracovního volna nebo státní svátek, je posledním dnem pro podání hlášení obsazenosti první pracovní den po tomto dni.

počtu dní v měsíci, pokud v přepočtu nepřesáhne denní výši. Pokud dítě dochází (dle uzavřené smlouvy) 1–3 dny v týdnu, může být denní výše úhrady zvýšena až o 10 %. Pro ověření zákonného limitu je možné využít připravenou „kalkulačku“. Kalkulačka úhrady rodiče od 1. 5. 2025 je k dispozici na webu MPSV.

[Kalkulačka úhrady rodiče](#)

Finanční plán je důležitý pro nastavení správného financování provozu DS, měl by být spočítán ještě před zahájením provozu DS a je potřeba do něho uvést veškeré náklady, které DS má.

Základní náklady obvykle jsou:

- mzdové náklady pečujících osob – mzdu/plat ovlivňuje mnoho faktorů (např. vzdělání, náplň práce apod.), zaměstnanci by měli být důstojně ohodnoceni, povolání pečující osoba odpovídá 6.-9. platové třídě⁷,
- náklady na finanční zajištění provozního personálu (administrativa, účetnictví, úklid a další dle individuálních potřeb),
- vybavení prostor, nábytek, sportovní pomůcky, hry a hrací prvky pro děti, vybavení kuchyně a jídelny, případně hrací prvky na zahradu,
- drobné výdaje na hračky a materiál,
- nájem prostor a jejich údržba, související energie,
- služby a propagace,
- další vzdělávání pečujících osob,
- další náklady – telefony, pojištění odpovědnosti.

⁷ Neuplatní se platové tabulka pro pedagogické pracovníky, ale základní tabulka.

4 BUDOVÁNÍ DĚTSKÉ SKUPINY V OBCI – KROK ZA KROKEM

4.1 Budování prostor pro DS

Požadavky na prostory a další parametry jsou v příslušných vyhláškách definovány odlišně pro DS s kapacitou do 12 dětí (**vyhláška č. 350/2021 Sb.**) a s kapacitou od 13 do 24 dětí (**vyhláška č. 160/2024 Sb.**).

Hned na začátku je vhodné kontaktovat **KHS** a požádat ji o závazné stanovisko, případně ještě předtím o konzultaci, jak prostory upravit, aby vyhovovaly příslušným předpisům a KHS mohla následně závazné stanovisko vydat. KHS vydává stanovisko výhradně v elektronické podobě.

Dále je potřeba oslovit **osobu autorizovanou pro požární bezpečnost staveb**, která vydá doklad prokazující splnění požadavků požární ochrany. S ohledem na zajištění bezpečnosti dětí je zásadní celkové požární řešení – zdolávání požáru, úniky, postupy apod., tedy je nezbytné splnit podmínky požární ochrany komplexně. Výběr prostor je klíčový a je potřeba mu věnovat náležitou pozornost.

Bližší informace naleznete v kapitole 3 Metodiky pro poskytovatele DS (3. revidované vydání).

4.1.1 Vybavení dětské skupiny

Prostory DS by měly být vybaveny pestrými škálou bezpečných a vhodných hraček a pomůcek, které umožňují specifické zaměření práce s dětmi dle aktuálního věku dětí a filozofie DS. Rovněž vnější prostory DS vyžadují pozornost, aby splnily požadavky na bezpečnost.

Bližší informace najdete v podrobném Průvodce pro naplňování standardů kvality, který je ke stažení na webu MPSV.

[Standardy kvality péče | MPSV](#)

4.1.2 Žádost o udělení oprávnění k poskytování služby péče o dítě v dětské skupině

Poskytovat službu péče o dítě v DS je možné jen na základě oprávnění k poskytování této služby, které po splnění zákonných podmínek uděluje ÚP. ÚP žadatelům oprávnění uděluje na základě jejich žádosti, jejíž součástí jsou dokumenty dle § 16 zákona o DS. Poskytovatel musí po celou dobu poskytování služby péče o dítě v DS dodržovat základní povinnosti, které se týkají právního titulu k prostorám, kde je služba poskytována, hygienických požadavků na prostory a provoz, splnění technických požadavků na stavby a požadavků požární ochrany, pojištění, bezúhonnosti poskytovatele i členů jeho statutárního orgánu a fyzických osob, které zastupují právnickou osobu jako člena statutárního orgánu. Příspěvková organizace musí mít souhlas zřizovatele. Zápisem do evidence poskytovatelů dochází k jasnému odlišení poskytované služby od jiných forem péče o předškolní děti.

Přílohy žádosti o udělení oprávnění:

- kopie dokladu o jiném než vlastnickém právu k objektu nebo prostorám, z něhož vyplývá oprávnění tento objekt nebo prostory užívat k poskytování služby péče o dítě v DS (uvede-li žadatel, že je majitelem objektu nebo prostor, ověří si tuto skutečnost ÚP v katastru nemovitostí),
- kopie dokladu prokazující splnění požadavků požární ochrany⁸ zpracovaný osobou, které byla udělena autorizace pro požární bezpečnost staveb podle jiného právního předpisu,
- stejnopis závazného stanoviska KHS o splnění hygienických požadavků na stravování, prostory a provoz, v nichž bude poskytována služba péče o dítě v DS, stanovených tímto zákonem nebo jiným právním předpisem,
- kopie smlouvy o pojištění odpovědnosti za újmu nebo kopie potvrzení o uzavření smlouvy o pojištění odpovědnosti za újmu, které vystaví pojišťovna,
- kopie dokladu o bezúhonnosti osoby podle § 5a odst. 2, nelze-li jej obstarat z rejstříku trestů, nebo nejde-li o organizační složku státu
- rámcový popis majetkového zajištění a financování poskytování služby péče o dítě v DS,
- u příspěvkové organizace kopie písemného souhlasu zřizovatele nebo toho, kdo vůči ní plní funkci zřizovatele, s udělením oprávnění.

Oprávnění vzniká dnem záznamu rozhodnutí do spisu. ÚP zapíše žadatele do evidence poskytovatelů a o provedení zápisu ho vyrozumí.

Podání ve věcech služby péče o dítě v dětské skupině lze činit výlučně prostřednictvím elektronické aplikace⁹.

Bližší informace a vzorové dokumenty naleznete na webových stránkách MPSV.

[Postup při založení dětské skupiny | MPSV](#)

Bližší informace naleznete v kapitole 5 Metodiky pro poskytovatele DS (3. revidované vydání).

4.1.3 Stravování

Jako poskytovatel služby péče o dítě v DS nejste povinni poskytovat stravovací služby (tzn. že rodiče mohou například dětem nosit vlastní jídlo z domova a pečující osoby jim ho pouze ohřejí a podají). U dětí mladších jednoho roku zajišťuje stravu vždy rodič. **Z povahy služby** (délka pobytu dítěte apod.) **je jasné, že stravu a pitný režim musíte**

⁸ § 41 odst. 2 vyhlášky č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci), ve znění vyhlášky č. 221/2014 Sb.

Vyhláška č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb, ve znění vyhlášky č. 268/2011 Sb.

⁹ Elektronická aplikace DS je přístupná na Portálu Dětské skupiny. Přihlášení do aplikace je možné pomocí Identity občana.

nějakým způsobem zajistit či zprostředkovat, aby dětem bylo zajištěno **kvalitní stravování** s ohledem na věk dětí. Způsob stravování a jeho úhradu si dohodnete s rodiči ve smlouvě o poskytování služby péče o dítě v DS. Poskytovatel je povinen zajistit pitný režim, není-li ve smlouvě uvedeno jinak, tj. vždy musí dát dítěti napít pitné vody. Pití může také nosit dítě z domova.

Pokud zajišťuje stravu poskytovatel, vztahují se na výrobu, přípravu, rozvoz, přepravu, značení, skladování a uvádění pokrmů do oběhu, včetně zmrazených a zchlazených pokrmů, právní předpisy upravující činnosti epidemiologicky závažné a provozování stravovací služby musí být zajištěno v souladu s povinnostmi stanovenými přímo použitelným předpisem Evropské unie v oblasti hygieny potravin. Také v případě, že stravu zajišťují rodiče je nezbytné dodržet požadavky správné hygienické praxe na uchování, případný ohřev a podání stravy dítěti.

Možnosti stravování v DS jsou tedy následující:

- jídlo z domova
- dovážené jídlo (DS jako výdejna jídla)
- vlastní vývařovna

Poskytovatel, který **žádá** v rámci příspěvku na provoz DS i **o normativ na stravování** dětí, se musí řídit výživovými normami. Pro děti ve věku **od 1. narozenin do dne před 3. narozeninami** platí výživové normy podle vyhlášky č. 350/2021 Sb.¹⁰; **pro děti starší** platí vyhláška č. 107/2005 Sb., o školním stravování.

S problematikou stravování se pojí také nutnost zpracování příručky HACCP.

Bližší informace naleznete v kapitole 5 Metodiky pro poskytovatele DS (3. revidované vydání).

4.1.4 Pečující osoby

Zákon o DS vám jako poskytovateli v § 7 stanovuje minimální počet pečujících osob na počet dětí v DS. Zároveň ale říká, že jste **povinni tento počet přizpůsobit zdravotnímu stavu dětí, době pobytu dětí v DS a věku dětí, zejména počtu dětí do 2 let věku.**

Minimální počet osob pečujících v DS dle zákona o DS:

- 1 pečující osoba ve skupině do 6 dětí,
- 2 pečující osoby ve skupině o počtu od 7 do 12 dětí,
- 3 pečující osoby ve skupině od 13 do 24 dětí.

¹⁰ Příloha č. 2 vyhlášky č. 350/2021 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů

Je jen na vás, jak nastavíte kapacitu DS a pro jakou věkovou skupinu ji otevřete. Při plánování však opravdu dobře zvažujte, kolik osob je schopno se reálně postarat o daný počet dětí s jejich skutečnými potřebami.

Pečující osoba musí mít zákonem předepsanou odbornou způsobilost.

Odborná způsobilost pečující osoby dle § 5 odst. 5 zákona o DS:

- odborná způsobilost k výkonu povolání všeobecné sestry, praktické sestry, dětské sestry, porodní asistentky, zdravotně-sociálního pracovníka, zdravotnického záchranáře, psychologa ve zdravotnictví nebo specializovaná způsobilost k výkonu povolání klinického psychologa¹¹,
- odborná způsobilost k výkonu povolání sociálního pracovníka nebo odborná způsobilost pracovníka v sociálních službách ve středním vzdělání s maturitní zkouškou¹²,
- odborná kvalifikace učitele mateřské školy, učitele prvního stupně základní školy, asistenta pedagoga podle § 20 odst. 1 zákona o pedagogických pracovnících, speciálního pedagoga nebo vychovatele¹³,
- profesní kvalifikace chůvy pro děti do zahájení povinné školní docházky¹⁴,
- profesní kvalifikace chůva pro děti v dětské skupině¹⁴,
- odborná způsobilost k výkonu povolání lékaře¹⁵.

Také je nutné dodržet další podmínky týkající se kvalifikace pečujících osob, které má poskytovatel povinnost zajistit:

- Péče o děti v DS musí být zajištěna **vždy alespoň 1 pečující osobou se zdravotnickým nebo pedagogickým vzděláním či novou profesní kvalifikací Chůva pro děti v DS po celý provozní den.**
- Je-li poskytována služba péče o dítě také rodičům **dětí starších než 3 roky k 1. 9.**, je poskytovatel povinen zajistit **alespoň 1 pečující osobu se vzděláním v pedagogické oblasti** podle zákona o DS, která bude o děti pečovat v rozsahu **nejméně 20 hod týdně**¹⁶.
- Tyto podmínky platí současně s povinností zajistit odpovídající počet pečujících osob dle věku dětí, ostatní pečující osoby tak mohou mít odbornou způsobilost v pedagogické, zdravotní nebo sociální oblasti anebo získat odbornou způsobilost složením zkoušky z profesní kvalifikace určené pro toto povolání.
- Pro všechna uvedená povolání je požadavek minimálně střední vzdělání s maturitní zkouškou. Výjimkou je získání profesní kvalifikace Chůva pro děti do

¹¹ Zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů.

¹² Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

¹³ Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁴ Zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů. Více informací a autorizované osoby, které zajišťují profesní kvalifikace, najdete na webu Národní soustavy kvalifikací (www.narodnikvalifikace.cz).

¹⁵ Zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁶ Poskytovatel s platným oprávněním před do 30. 4. 2025 musí požadavek splnit do 30. 9. 2026.

zahájení povinné školní docházky nebo Chůva pro děti v dětské skupině, kde jsou zkoušené kompetence na úrovni 4 dle Evropského kvalifikačního rámce, což odpovídá právě střednímu vzdělání s maturitou. O složení zkoušky před autorizovanou osobou se může ucházet také osoba, která maturitu nemá.

- Odbornou způsobilost musí mít pečující osoba již před zahájením výkonu práce, nemůže si doplňovat studium během zaměstnání (je možné složením zkoušky nechat autorizovanou osobu ověřit dané kompetence).
- Jako zaměstnavatel pečujících osob se samozřejmě musíte řídit **zákoníkem práce** a dalšími příslušnými právními předpisy upravujícími oblast pracovněprávních vztahů. V oblasti pracovních smluv existují v podstatě tři možnosti, jak lze upravit vztah s pečujícími osobami: pracovní poměr, dohoda o pracovní činnosti a dohoda o provedení práce. Je při tom nutné splnit všechny zákonné požadavky na pečující osoby, neplatí např. že by osoba zaměstnaná na DPP nemusela doložit bezúhonnost, zdravotní nebo odbornou způsobilost.

MPSV pro vás připravilo k usnadnění orientace doporučení k odměňování pečujících osob v DS, které najdete na webu MPSV.

[Odměňování pečujících osob](#)

Bližší informace naleznete v kapitole 5 Metodiky pro poskytovatele DS (3. revidované vydání).

4.1.4.1 Výběr pečujících osob

Pro kvalitní službu je žádoucí vytvořit stabilní tým pečujících osob. Fluktuaci zaměstnanců lze zabránit především profesionální manažerskou prací, která nekončí nábořem a podpisem smlouvy, ale trvale se celému týmu věnuje a reaguje na jeho potřeby. Práce v DS není rutinní, jde o různorodou činnost, mnohdy i velmi náročnou vzhledem k nízkému věku dětí, která vyžaduje vysoké nasazení a také nadšení pro aktivity s dětmi.

Při výběru pečujících osob je nutné zvážit nejen legislativní požadavky (plnoletost, svéprávnost, odborná způsobilost, bezúhonnost¹⁷, zdravotní způsobilost¹⁸), ale i osobnostní nastavení.

Hlavním úkolem je vybrat uchazeče, který nejlépe splňuje požadavky pracovního místa a stanovená kritéria. Jde o velmi důležitý úkol – poskytovatel si nemůže dovolit vzít někoho „na zkoušku“, věnovat čas jeho zaučení a adaptační části, aby po krátké době zjistil, že od samého začátku nebyl vhodným kandidátem. Je tedy úkolem poskytovatele, aby rozpoznal, zda:

- daný uchazeč nejlépe vyhovuje požadavkům pracovního místa,

¹⁷ ust. § 5a zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů

¹⁸ ust. § 5b zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů

- je schopen (se svými vlastnostmi, postoji a hodnotami) akceptovat firemní kulturu a integrovat se do týmu,
- bude dané pracovní místo pro něj vhodné a naplňující.

Výběr správného uchazeče je procesem porovnání požadavků na dané pracovní místo s prokazovanými charakteristikami uchazeče.

Před uzavřením pracovněprávního vztahu doloží uchazeč **bezúhonnost výpisem z Rejstříku trestů**, v případě cizinců nebo osoby, která v posledních 3 letech pobývala déle než 3 měsíce v zahraničí, také další doklady týkající se údajů, které jsou o osobě případně vedeny v zahraničí. Výpis z rejstříku trestů a případné další doklady nesmí být starší 3 měsíců. Vyplývá-li z předložených dokladů, že osoba spáchala úmyslný trestný čin, není bezúhonná. V případě nedbalostních trestných činů je třeba posoudit, zda byly spáchány v souvislosti s péčí o děti nebo srovnatelných činností, nebo v případě trestného činu proti rodině a dětem, zda může mít vliv na poskytování služby péče o dítě v dětské skupině.

Dále je třeba předložit **doklad o zdravotní způsobilosti k práci a zdravotní způsobilosti k péči o dítě** v dětské skupině. Zdravotní způsobilost pečující osoby posuzuje a lékařský posudek vydává registrující poskytovatel zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství a u zaměstnanců poskytovatel pracovnělékařských služeb nebo poskytovatel v oboru všeobecné praktické lékařství, nemá-li posuzovaná osoba registrujícího poskytovatele.

Zdravotní posudek má platnost do změny zdravotní způsobilosti. V takovém případě předloží pečující osoba poskytovateli bezodkladně nový lékařský posudek. Poskytovatel je povinen uchovávat lékařský posudek o zdravotní způsobilosti pečující osoby do předložení nového lékařského posudku a dále ještě po dobu 3 let.

4.1.4.2 Další vzdělávání pečujících osob

Zákonná povinnost dalšího vzdělávání pečujících osob se vztahuje na všechny pečující osoby bez rozdílu, zákon nerozlišuje dle druhu pracovněprávního vztahu a jeho rozsahu. Povinností zaměstnavatele je zajistit pečujícím osobám další vzdělávání¹⁹ v rozsahu minimálně 8 hodin za kalendářní rok, pokud základní pracovněprávní vztah mezi pečující osobou a poskytovatelem trvá po celý kalendářní rok, z hlediska obsahu se jedná o vzdělávání v oblasti péče o děti, z toho nejméně jednou za 2 roky o kurz první pomoci zaměřený na dětský věk.

Poskytovatel zaměstnává osoby různého typu profesního zaměření a je pro něj důležité vědět, v jakém oboru se daná osoba potřebuje dále vzdělávat. Zároveň péčí o rozšiřování znalostí a dovedností pečujících osob zvyšuje atraktivitu vlastního zařízení, které tak může nabídnout kvalitnější služby. Vzdělávané osoby čerpají z poskytovaných školicích příležitostí benefity pro profesní i osobní růst nejen v rámci pečujících povolání. Vhodně zvolená témata dalšího vzdělávání výrazně přispívají také ke zkvalitnění služby v rámci DS.

¹⁹ ust. § 5c zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů

MPSV nabízí zdarma online vzdělávací semináře pro pečující osoby, aktuální nabídka je zveřejňována na webu MPSV. Pro poskytovatele i pečující osoby jsou určeny další online vzdělávací aktivity (video) na e-learningovém portálu MPSV.

[E-learningový portál MPSV](#)

Pro poskytovatele jsme rovněž připravili metodiku dalšího vzdělávání pečujících osob, ke stažení na webu MPSV.

[Odborná způsobilost a další vzdělávání pečujících osob](#)

Bližší informace naleznete v kapitole 7 Metodiky pro poskytovatele DS (3. revidované vydání).

4.1.5 Zákonné povinnosti a dokumenty

4.1.5.1 Standardy kvality péče o děti v dětské skupině

Poskytovatelé jsou **povinni dodržovat standardy kvality** péče o děti v DS. Hlavním cílem zavedení standardů je **zaručit** určitou minimální **úroveň služeb** a stále zvyšování kvality služby péče o dítě v DS s ohledem na zájem dítěte a rodičů využívajících tyto služby. Dodržování standardů je kontrolováno a posuzováno odbornými pracovníky ÚP. Zajištění kvality péče o dítě je rovněž důležitým faktorem pro rodiče při rozhodování, kam dítě umístit.

Standardy kvality péče tvoří **soubor kritérií**, jejichž prostřednictvím se posuzuje úroveň kvality poskytování služby péče o dítě v DS **ve třech oblastech**:

- péče o dítě a naplňování kvality PVP (kvalita PVP, písemně zpracovaný adaptačním proces, sledování vývoje dítěte, komunikace s rodiči o potřebách a vývoji dítěte)
- personální zabezpečení (péče o zaměstnance a kvalita dalšího vzdělávání pečujících osob)
- provozní zabezpečení (dodržování vnitřních pravidel, zajištění bezpečnosti a dokument řešení mimořádných událostí zpracovaný písemně, s nímž musí být všechny pečující osoby prokazatelně seznámeny)

Obsah kritérií pro posuzování kvality péče je stanoven v příloze **vyhlášky č. 350/2021 Sb.**, o provedení některých ustanovení zákona o poskytování služby péče o dítě v DS a o změně souvisejících zákonů.

Ke standardům byl vytvořen podrobný **Průvodce pro naplňování standardů kvality**, který je ke stažení na webu MPSV.

[Standardy kvality péče | MPSV](#)

4.1.5.2 Vnitřní pravidla

Jedním ze základních dokumentů DS jsou **vnitřní pravidla**. Stanovují pravidla a podmínky poskytované péče – jejich dodržování má zajistit dobré fungování DS a **informovanost** rodičů, zaměstnanců i veřejnosti. V zákoně o DS v § 10 naleznete, co konkrétně tato pravidla musí obsahovat. Vnitřní pravidla **musí být zveřejněna** v místě, kde je služba péče o dítě v DS poskytována a kam mají přístup rodiče dětí. Poskytovatel je povinen informovat rodiče o změně vnitřních pravidel a rodič je povinen se se změnami seznámit. Rodič má právo v případě změny do 30 dnů od písemného seznámení s vnitřními pravidly od smlouvy odstoupit.

Smyslem zpracování vnitřních pravidel je vytvořit dokument, podle kterého bude vaše DS reálně fungovat a který rodičům dětí přehledně definuje podmínky poskytování služby. Proto se vyplácí **pečlivě je zpracovat s ohledem na nejrůznější aspekty poskytování služby, např. věk dětí, vybavení vzhledem k zaměření DS, péče o děti se specifickými potřebami, používání zdravotních pomůcek, dietní stravování atd.**

Bližší informace naleznete v kapitole 8 Metodiky pro poskytovatele DS (3. revidované vydání).

4.1.5.3 Plán výchovy a péče

Plán výchovy a péče představuje zásadní dokument, který je pro DS výchozím podkladem pro práci s dětmi. Zákon o DS § 10 ukládá dětským skupinám povinnost PVP zpracovat, zajistit jeho dodržování a zveřejnit jej v prostorách přístupných rodičům. PVP by měl vypadat tak, aby si po jeho přečtení i laik dovedl představit, jak s dětmi v DS reálně pracujete. Měl by být tedy **jasný, srozumitelný a dostatečně informativní**. Kvalita plánu výchovy a péče je také jedním z kritérií standardů kvality péče o dítě v dětské skupině, mimo jiné musí být přiměřený věku dětí, umožňovat rozvoj schopností a dovedností dětí. Výchovná péče musí probíhat i ve venkovním prostředí. PVP musí dále upravovat podmínky a způsoby zajištění péče v případě přijetí dítěte se specifickými potřebami (DS nemá povinnost tyto děti přijímat, pokud je zajištění péče o ně nad rámec možností DS, v PVP to musí být **písemně** uvedeno.²⁰ Poskytovatel je povinen informovat rodiče o změně plánu výchovy a péče, rodič je povinen se se změnami seznámit. Rodič má právo v případě změny do 30 dnů od písemného seznámení s PVP od smlouvy odstoupit.

Bližší informace naleznete v kapitole 9 Metodiky pro poskytovatele DS (3. revidované vydání).

Bližší informace naleznete také v Průvodci pro naplnění standardů kvality v kapitole 2.1.1., který je ke stažení na webu MPSV.

[Standardy kvality péče | MPSV](#)

²⁰ Příloha č. 1 vyhlášky č. 350/2021 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů

²² ust. § 5d zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů

4.1.5.4 Adaptační plán dítěte

Poskytovatel také písemně zpracuje Adaptační plán dítěte a **s pravidly postupu při adaptaci dítěte** na pobyt v DS seznámí rodiče dítěte a pokud možno je aktivně do procesu adaptace zapojuje. Nástup dítěte do DS je velkou změnou nejen pro dítě, ale pro celou rodinu. Ve spolupráci s odborníky jsme pro vás připravili publikaci, která vás tímto procesem provede, aby nástup dítěte do DS byl co nejhladší pro všechny strany²¹.

Bližší informace naleznete také v Průvodci pro naplnění standardů kvality v kapitole 2.1.2., který je ke stažení na webu MPSV.

[Standardy kvality péče | MPSV](#)

4.1.5.5 Smlouva o péči o dítě v dětské skupině

Další povinnost, která pro vás jako pro poskytovatele služby péče o dítě v DS vyplývá ze zákona o DS, je **vedení evidence dětí** v DS a **uzavření písemné smlouvy** se zákonným zástupcem dítěte.

Před zahájením docházky dítěte musí rodič rovněž doložit **lékařský posudek o zdravotní způsobilosti dítěte**²², a to včetně dokladu, že se dítě podrobilo stanoveným pravidelným očkováním nebo že je proti nákaze imunní anebo že se nemůže očkování podrobit pro kontraindikaci.

Žádá-li poskytovatel o příspěvek na provoz DS, musí být rovněž doložen **doklad o existenci základního pracovněprávního vztahu** nebo služebního poměru rodiče, denní formě studia rodiče, evidenci rodiče jako uchazeče o zaměstnání nebo o povinnosti rodiče, který je osobou samostatně výdělečně činnou, platit zálohy na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti podle jiného právního předpisu, dále doklad prokazující plnění povinnosti platit pojistné na sociální zabezpečení, nejde-li o zaměstnance v pracovněprávním vztahu nebo služebním poměru či doklad o péči o osobu blízkou, která je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), III (těžká závislost) nebo IV (úplná závislost).

Bližší informace naleznete v kapitole 10 Metodiky pro poskytovatele DS (3. revidované vydání).

4.2 Kontroly

Obsah kontrol zákonných podmínek naleznete v Metodice pro poskytovatele – zde se můžete seznámit s obsahem kontrol, které provádí ÚP, KHS i MPSV.

Bližší informace naleznete v kapitole 11 Metodiky pro poskytovatele DS (3. revidované vydání).

²² ust. § 11 zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů

ZÁVĚR

Doufáme, že tento dokument splnil svůj účel a bude pro vás praktickým a užitečným průvodcem v procesu budování a následném provozu dětské skupiny. Přejeme vám, ať se vaší dětské skupině daří a přinese vám mnoho dětských úsměvů a spokojených rodičů.

Tato publikace vznikla v rámci projektu PIDS s dobou realizace do 31. 12. 2022, následně byla v roce 2024 aktualizována. Tato aktualizace odráží legislativní stav po novele zákona o DS s účinností od 1. 5. 2025.

ZDROJE

Financování péče o děti. *Https://www.esfcr.cz/* [online]. [cit. 2022-06-14].
Dostupné z: <https://www.esfcr.cz/financovani-pecce-o-deti>